

“Dit document is een script van onderwijs dat is bedoeld om via video te worden getoond. In de video worden relevante tekst, dia's, media en afbeeldingen getoond om de presentatie te vergemakkelijken. Daarom is het mogelijk dat deze tekst soms niet vlot leest of dat bepaalde teksten eigenaardig klinken. Daarnaast kunnen er grammaticale fouten voorkomen die niet acceptabel zouden zijn in literair werk. We moedigen u aan om het video-onderwijs te bekijken omdat het een aanvulling is op het schriftelijke onderwijs.”

De Hebreeuwse herkomst van aanbidding

Aanbidding.

Een woord dat bijna iedereen die tijd heeft doorgebracht in een of andere religie waarschijnlijk wel kent. Het wordt ook op allerlei plaatsen in de Bijbel gebruikt.

Genesis 22:5 (WV)

Toen zei Abraham tegen zijn knechten: ‘Jullie blijven hier bij de ezel; ik ga met de jongen daarginds heen. Nadat wij ons in aanbidding neergebogen hebben, komen wij weer terug.’

In onze moderne maatschappij heeft het woord “aanbidding” meerdere betekenissen en het wordt vaak geassocieerd met zingen, met bepaalde liederen, bepaalde dansen, specifieke muziek en dergelijke. De muziek die wij associëren met aanbidding roept vaak emoties op die ons het gevoel geven dat we in verbinding staan met JHWH. Maar, is dat echt aanbidding, vanuit Bijbels oogpunt? Heeft aanbidding iets te maken met hoe wij ons voelen of met de liederen die we zingen?

Laten we gaan kijken.

WAT IS “AANBIDDING”...VANUIT BIJBELS OOGPUNT?

Net zoals Inigo in *The Princess Bride* bij het woord, “onbegrijpelijk” denkt aan Vizzini, zo heeft het woord “aanbidding” misschien wel een andere betekenis dan wij denken.

In Hebreeuws wordt het woord ‘sjachah’ gebruikt voor aanbidding. Het heeft de volgende betekenissen:

H7812 - sjâchâh of sjahhah

Een primitieve stam; neerdrukken, oftewel neerwerpen. (Strongs Concordantie)

Brown-Driver-Briggs definieert het als “neerbuigen” en meer specifiek neerbuigen of je vernederen uit respect voor iemand of iets dat je hoger acht dan jezelf. Die superieure kan een godheid zijn, een mens of zelfs een idool.

In Nederlandse vertalingen wordt sjachah vertaald met (neer)buigen, in Engelse vertalingen wordt het ook vertaald met:

eerbetoon (Exodus 18:7)

buigen (Genesis 23:7)

hoogachting (Esther 3:2)

ineenkrimpen (1 Samuel 2:36)

Zie je wat er ontbreekt? Geen enkele vertaling verwijst naar hoe iemand zich **voelt** over het onderwerp of de persoon die wordt “aanbeden”. Het gaat erom dat je jezelf vernedert voor iemand anders, vaak als teken van respect. Dit komen we vaker tegen in de Bijbel; hetzelfde woord wordt gebruikt bij zowel de ‘aanbidding’ van mensen als van JHWH.

Wij zijn niet de enigen die het op deze manier uitleggen.

Volgens het Antiek Hebreeuwse Onderzoekscentrum wordt het woord voor aanbidding onjuist geïnterpreteerd in de hedendaagse Bijbels, omdat het vaak niet wordt uitgelegd vanuit het noodzakelijke antieke Hebreeuwse perspectief. Het woord, sjachah, dat we hierboven hebben besproken, wordt zowel gebruikt in de betekenis van aanbidding van de Schepper als voor neerbuigen of een eerbetoon brengen. (Antiek Hebreeuwse Onderzoekscentrum - <http://www.ancient-Hebreeuwse.org/emagazine/013.html>)

Dit zeggen zij erover:

Telkens als het Hebreeuwse woord "sjahhah" wordt gebruikt in een daad richting God, wordt het woord vertaald met "aanbidding". Maar telkens wanneer ditzelfde Hebreeuwse woord wordt gebruikt als een daad naar een andere mens, wordt het vertaald met "eerbetoon", "buigen " of "neerbuigen". Zoals je ziet zorgen de vertalers er daarmee voor dat de lezer de tekst niet in de juiste Hebreeuwse context kan bezien. De letterlijke betekenis van het Hebreeuwse woord "sjahhah" staat in Numeri 22:31 - 'En hij knielde en boog zich neer met zijn gezicht ter aarde.' "sjahhah" betekent neerbuigen met het gezicht ter aarde.

Het concept "aanbidding" zoals dat wordt gedefinieerd door het woordenboek van Webster, is op geen enkele manier Hebreeuws en staat niet in de Bijbel. We kunnen het idee van "aanbidding" beter verwijderen uit onze Bijbelse vocabulaire en het vervangen door "neerbuigen". De enige juiste manier om neer te buigen, om God of een mens te aanbidden in een correct Hebreeuws perspectief, is neerbuigen met het gezicht ter aarde. Natuurlijk is dit concept van neerbuigen een oosters gebruik dat niet in onze westerse cultuur wordt gepraktiseerd.

We vinden dezelfde betekenis als we het Griekse woord opzoeken dat wordt gebruikt in zowel de Septuaginta als in het Brit Chadasja (of Nieuwe Testament).

G4352 proskuneō

Proskuneo betekent onder andere:

Eerbetoon brengen (LSJ Glossary)

Aanbidding, neerknielen (Dodson)

Hurken, jezelf vernederen of een eer- of huldebetoon brengen (Strongs)

De hand kussen, op je knieën vallen, hulde brengen aan iemand van een superieure rang (Thayers)

Opnieuw zien we dat de daad van aanbidding gaat om jezelf onder een ander plaatsen, vanuit eer of respect voor die ander.

Wat we niet zien is de uitleg die het meest wordt gegeven en ook wordt weergegeven in het woordenboek van Merriam-Webster, waarin aanbidding wordt gedefinieerd als:

1. de daad van respect en liefde tonen aan een god, in het bijzonder door bidden met andere mensen die in dezelfde god geloven: de daad van het aanbidden van God of een god;
2. buitengewone bewondering voor iemand;
3. hoofdzakelijk Brits: een belangrijk persoon—gebruikt als titel voor verscheidene hoge pieten (zoals overheidspersonen en een aantal burgemeesters);
4. eerbetoon gegeven aan een goddelijk wezen of bovennatuurlijke kracht; ook: een daad van het uiten van dergelijk eerbetoon;
5. een vorm van religieuze praktijk met daarbij horend geloof en rituelen;
6. buitenissig respect of bewondering voor of toewijding aan een object van achting <aanbidding van de dollar>

Van de zes hierboven genoemde definities, bevat alleen de 4e de Bijbelse, Hebreeuwse uitleg van de term, maar zelfs dan wordt alleen maar genoemd dat het te maken heeft met een goddelijk wezen en wordt niet genoemd dat het ook tegenover een mens kan worden gebruikt. De tweede betekenis brengt het in verband met een persoon, maar vanuit bijbels perspectief hoeft het geen “buitengewone bewondering” te zijn.

Zoals we hebben aangegeven in andere studies, moeten we ons ervan verzekeren dat onze uitleg van woorden, past binnen de context van hoe de spreker en degene die wordt aangesproken het zouden begrijpen. De moderne betekenis van woorden is niet altijd hetzelfde als die in tijden van weleer.

Vanuit de context en cultuur blijkt de Hebreeuwse betekenis van aanbidding te maken hebben met jezelf klein maken, of buigen voor iemand anders als vorm van eerbetoon.

“AANBIDDING” VANDAAG

Zoals we zojuist al hebben genoemd, is het niet ongewoon om het zingen van bepaalde liederen in de kerk, thuis of in de auto, vaak met opgeheven armen, aanbidding te noemen. Het uitroepen naar JHWH of het zingen van vlotte liederen wordt vaak gezien als lofprijs. Maar wij hebben ontdekt dat hoewel zingen en dansen zeker in de Bijbel worden genoemd, het niet perse een vorm is van aanbidding. Over het algemeen wordt, als er in de Bijbel wordt gesproken over zingen en dansen, het in verband gebracht met lofprijs, niet met aanbidding.

De twee Hebreeuwse woorden die het vaakst worden vertaald met “lofprijs” in het Oude Testament zijn “halal” (H1984) en “yadah” (H3034). Halal heeft verscheidene betekenissen afhankelijk van de context. Het kan ‘briljant in toon of kleur’ beteken, of ‘helderheid van licht’, ‘opscheppen’ en ‘grandioos zijn’, ‘dwaas zijn’ of ‘gestoord’ (gek). Maar het kan ook ‘zingen’ beteken, ‘glorie geven’ of gewoon ‘lofprijs’, en houdt verband met ‘vieren’. Yadah wordt het vaakst gebruikt als het te maken heeft met belijden en dankzeggen, maar het wordt ook vertaald als “lofprijs”.

Vergeet niet dat aanbidding gaat om jezelf klein maken; je vernederen voor een ander. Als we iets of iemand prijzen, brengen we hen lofprijs, geven we glorie aan hen of achten hen.

Sommigen zeggen zelfs dat we het onderwerp van onze lofprijs verheffen, maar die definitie klopt niet altijd; straks meer daarover.

Vanwege de uitleg dat je met lofprijs iemand groot maakt, denken sommige mensen dat aanbedding hetzelfde bewerkt, of we onszelf nu klein maken of iemand anders groot maken; in beide gevallen staan wij eronder. Maar, de Vader is de Allerhoogste. Kunnen wij de Allerhoogste een nog hogere positie geven? Nee, dat kunnen we niet; Hij is al de Allerhoogste, we kunnen Hem niet nog groter maken. Daarom is lofprijs niet hetzelfde als iemand anders groot maken. We kunnen echter wel zeggen dat iemand groot maken een vorm is van lofprijs.

Stel je voor dat je het winnende schot doet in een basketbalspel. Je teamgenoten tillen je op hun schouders. Ze prijzen je! Ze geven je hulde, ze betonen je eer. Ze buigen niet voor je en ze maken zichzelf niet kleiner, dat zou aanbedding zijn. Ze tillen je letterlijk op; jullie begonnen als gelijken, en daarna verhoogden zij jou.

Stel je nu eens voor dat je op bezoek gaat bij een koning, DE Koning. Wat doe je dan? Til je Hem op je schouders en vertel je Hem hoe geweldig Hij is en wat een geweldige dingen Hij heeft gedaan?

Nou... dat zou kunnen, maar dat zou niet echt een correcte manier zijn om in de aanwezigheid van de Koning te komen, toch?

Je zou hoogstwaarschijnlijk op z'n minst buigen; in een aantal gevallen mag je knielen en soms ga je misschien zelfs plat op de vloer liggen. Waarom zou je dat doen? Om respect te tonen; om Zijn positie van autoriteit te erkennen.

Zie je het verschil tussen lofprijs en aanbedding? Dat iemand hulde bewijzen of groot maken eigenlijk iets heel anders is dan jezelf klein maken?

Als je voor De Koning komt en je buigt niet, je knielt niet en je toont geen ander teken van onderwerping of zelfs respect, welke boodschap zend je dan uit?

Je zegt dat je niet wilt buigen; je zegt dat je gelijk bent aan of zelfs beter dan De Koning. Je laat arrogantie zien, geen nederigheid. Er is geen plaats voor arrogantie als het gaat om aanbedding. Je kunt niet tegelijkertijd aanbidden en arrogant zijn tegenover degene aan wie je eerbied betoont.

Lofprijzen en aanbedding zijn allebei belangrijk; er is een tijd en een plaats voor allebei. Maar de houding en benadering is niet hetzelfde.

Lofprijzen is iets goeds, dus begrijp ons alsjeblieft niet verkeerd. Hoewel we de Vader niet nog groter kunnen maken dan Hij is, kunnen en moeten we Hem prijzen.

Psalm 100:4 (WV)

Ga zijn poorten binnen om Hem te danken,
ga zijn voorhof binnen om Hem te loven;
dank Hem, prijs zijn heilige naam.

Met die kennis kunnen we stellen dat wat vandaag de dag wordt gezien als “aanbedding” niet echt de “aanbedding” is die in de Bijbel wordt omschreven of voorgesteld. In feite is het eigenlijk een vorm van lofprijs, we gaan daar dieper op in, in een volgende studie.

DE GEESTELIJKE TOEPASSING VAN AANBIDDING

We hebben al vaak gezegd dat fysieke daden ons geestelijke waarheden leren, net zoals we geestelijke lessen soms tastbaar (of letterlijk) kunnen toepassen. De daad van buigen of je neerwerpen voor iemand anders is hier duidelijk de fysieke les.

Dus wat is de geestelijke toepassing?

Het geestelijke aspect zou kunnen zijn dat we ervoor kiezen om onszelf onder de autoriteit te stellen van de Schepper, een verlangen hebben om Hem te volgen. Simpel gesteld gaat het om de bereidheid om gehoorzaam te zijn aan JHWH, aan Zijn instructies, Zijn Torah. Denk eraan dat Gods Wet geestelijk is volgens Paulus in Romeinen 7:14. Ons verlangen om al dan niet te gehoorzamen komt voort uit onze geest. Wil je meer weten over wat "geest" precies is, bekijk dan onze studie [De Hebreeuwse Herkomst van Geest](#).

Ons verlangen om Gods Wet, de Torah te volgen, is de geestelijke daad van aanbidding voor Hem. Als we ervoor kiezen om gehoorzaam te zijn aan JHWH, aanbidden we Hem in geest en waarheid. Dus als we knielen of onszelf vernederen voor onze Schepper, dan doen we vanuit bijbels oogpunt een daad van aanbidding.

Nog even voor de duidelijkheid; aanbidding is eer en respect betonen aan iets of iemand anders die je groter acht dan jezelf. De fysieke daden van aanbidding zijn zichtbaar zoals knielen, buigen, de hand van iemand kussen, etc. Maar geestelijke aanbidding is niet altijd even goed zichtbaar omdat het niet beperkt is tot fysieke daden.

Elke daad waarbij je jezelf onder iets of iemand stelt kan geestelijke aanbidding zijn. Daarom is het ook zo belangrijk dat we voorzichtig zijn in wat we aanbidden, omdat er niet veel voor nodig is om iets tot een afgod te maken. Wil je meer weten over het tweede gebod, bekijk dan onze studie: [Het 2^e Gebod: De waarheid in context](#).

Abraham voerde een geestelijke daad van aanbidding uit toen hij Izaäk nam om te worden geofferd in gehoorzaamheid aan het gebod van de Schepper (Genesis 22:5); Onze Messias aanbad terwijl Hij neerknielde en bad in de Hof en Zijn wil onderwierp aan die van de Vader (Mattheus 26:39). De profeet Daniel aanbad terwijl hij knielde voor JHWH en bad (Daniel 6:10).

IS HET TOEGESTAAN OM MENSEN TE AANBIDDEN?

Aan de hand van onze Bijbelse uitleg van aanbidding, vraag je je misschien af: "Zeggen jullie nu dat het is toegestaan om mensen te aanbidden, zoals in het voorbeeld van de koning?"

Om die vraag te beantwoorden gaan we nogmaals naar de Bijbel om te zien hoe het volk van de Schepper daarmee omging. Naast de aanbidding van de Schepper en van afgoden, zien we dat mensen soms "aanbeden" worden.

Genesis 18:2

Hij sloeg zijn ogen op, en keek, en zie, er stonden drie mannen voor hem. Toen hij hen zag, liep hij hun snel uit de ingang van de tent tegemoet en **boog zich** (sjachah) ter aarde.

Genesis 23:7

Toen stond Abraham op, boog zich (sjachah) voor de bevolking van dat land, de Hethieten,

Genesis 27:29

Volken zullen je dienen,
naties zullen zich voor je buigen (sjachah).
Wees heerser over je broers,
de zonen van je moeder zullen zich voor je buigen (sjachah).
Vervloekt *moet zijn* wie jou vervloekt,
en gezegend wie jou zegent!

Ruth 2:10

Toen wierp zij zich met het gezicht *ter aarde*, boog zich (sjachah) naar de grond en zei tegen hem:
Waarom heb ik genade gevonden in uw ogen, dat u naar mij omziet, terwijl ik een buitenlandse ben?

1 Samuel 20:41

Toen de jongen weg was, kwam David voor de dag uit zijn schuilplaats bij de steen, wierp zich voorover op de grond en boog zich (sjachah) driemaal neer. Zij kusten elkaar en weenden om elkaar, totdat David zich vermande

Jesaja 49:23

En koningen zullen uw verzorgers zijn
en hun vorstinnen uw voedsters.
Zij zullen zich voor u neerbuigen (sjachah) met het gezicht ter aarde
en zij zullen het stof van uw voeten likken.
U zult weten dat Ik de HEERE ben:
zij zullen niet beschaamd worden die Mij verwachten.

Hebreeën 11:21

Door het geloof heeft Jakob bij zijn sterven ieder van de zonen van Jozefgezegend en hij boog zich (proskuneo) in aanbidding neer, *terwijl hij leunde* op het uiteinde van zijn staf.

Openbaring 3:9

Zie, Ik geef *u enigen* uit de synagoge van de satan, van hen die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn, maar liegen. Zie, Ik zal maken dat zij komen en aan uw voeten aanbidden (proskuneo) en erkennen dat Ik u liefheb.

In al deze gevallen wordt hetzelfde woord gebruikt om de Schepper te aanbidden, om afgoden te aanbidden of om respect en eer te betonen aan iemand anders. Denk nog eens aan de definitie van aanbidding: jezelf klein maken voor iemand anders, in de Bijbel vaak getoond door een buiging.

Een daad van aanbidding is niet altijd een slecht iets, soms is het gewoon een teken van respect. Zelfs vandaag de dag zien we dat nog gebeuren in sommige culturen bijvoorbeeld in Azië. Ze buigen voor elkaar als teken van respect, niet omdat ze de ander zien als een god en zich dus schuldig maken aan het aanbidden van een afgod, en daarmee de Torah overtreden.

Er is een tijd en plaats voor alles. Soms is een daad van “aanbidding” gewoon een teken van respect voor iemand anders.

CONCLUSIE

In onze tijd wordt aanbedding gezien als iets dat alleen mag worden gedaan richting de Schepper, en het wordt vaak vergezeld van muziek, zingen en dansen, je handen opheffen, etc. Er zullen mensen zijn die zeggen dat aanbedding ook te maken heeft met onder andere het zingen van liederen, of dansen voor de Heer. Vanuit Bijbels oogpunt zijn wij het daar niet mee eens. Wij zien dergelijke uitingen als lofprijs, niet als aanbedding. Vaak wordt het onderscheid gemaakt dat langzamere liederen bij aanbedding horen en snellere, vrolijkere liederen bij lofprijs. Wij zouden zeggen dat het niet uitmaakt of het liedje snel gaat of langzaam, somber of vrolijk, het heeft allemaal te maken met lofprijs brengen aan de Schepper.

Lofprij is als we iets of iemand verheffen, aanbedding is als we onszelf klein maken.

Er is een tijd voor lofprijs, we worden opgeroepen om Zijn voorhof binnen te gaan met lofprijs.

Psalm 100:4 (WV)

Ga zijn poorten binnen om Hem te danken,
ga zijn voorhof binnen om Hem te loven;
dank Hem, prijs zijn heilige naam.

Maar als onze levens, levens van aanbedding moeten zijn; hoe doen we dat dan? Door onze gehoorzaamheid aan Hem; door Zijn woorden, Zijn instructies te volgen. Door Zijn wil boven onze eigen wil te plaatsen, aanbidden we onze Schepper. Deze manier van leven werd ook door Paulus toegejuicht toen hij zei dat we alles wat we doen, moeten doen voor JHWH (Colossenzen 3, Efeziërs 6).

Dus, wil jij jouw Schepper in geest en waarheid aanbidden? Doe dat dan door je leven te leven in onderwerping aan Zijn wegen en Zijn Woord. Wil je daarnaast je bewondering voor Hem en alles wat Hij heeft gedaan laten zien? Buig je neer op je knieën voor de Machtige van Israël, buig je hoofd en aanbid jouw Schepper door je gebeden. Leef je leven toegewijd aan de Schepper en weet dat je Hem dan aanbidt op de manier die Hij heeft bedoeld.

We hopen dat deze studie je tot zegen is geweest.

Vergeet niet om alles te blijven onderzoeken.

Sjalom

Voor meer informatie over dit onderwerp of ander onderwijs, bezoek ons op www.testeverything.net (Engelstalig onderwijs)

Sjalom, dat Jahweh u mag zegenen in uw wandel in het volledige Woord van God.

EMAIL: Info@119ministries.com (USA); info@119ministries.nl

FACEBOOK: www.facebook.com/119Ministries; www.facebook.com/119ministriesnederland

WEBSITE: www.TestEverything.net & www.119ministries.nl

TWITTER: www.twitter.com/119Ministries# (USA)